

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Popis podmínek a úrovně požadovaného výkonu žáka

Příloha č. 1 kapitoly Výsledky učení odvozené z NSK a jejich formulace

Podstata metody ABCD: A – actor, B – behavior, C – conditions, D – degree¹

A: Učící se (žák)

Požadavky na výsledek učení jsou vztaženy vždy k učícímu se, např. k žákovi.

B: Popis výkonu žáka

Očekávané výsledky učení se nejlépe vyjadřují jako popis výkonu žáka formou pozorovatelné činnosti. Ideálně se jedná o autentickou činnost, úkol, nikoliv jenom konstatování vědomostí. Ta má být důkazem, že žák dosáhl očekávaného výsledku.

Požadovaný výkon se vyjadřuje aktivním slovesem, resp. slovesnou vazbou, ve spojení s předmětem činnosti (řeší kvadratické rovnice, určí způsob zatížení strojní součásti...).

Zvláštní důraz se klade na to, aby použité sloveso bylo pokud možno jednoznačné a činnostní. Proto není vhodné používat slovesa jako „porozumět“, „osvojit si“, „mít přehled o“, kterým mohou být přikládány různé významy jednotlivými učiteli i žáky nehledě na to, že nevyjadřují pozorovatelnou činnost. Ne všechna aktivní slovesa jsou však jednoznačná sama o sobě; většina z nich nabývá jednoznačnosti až ve spojení s předmětem činnosti, jako např. „zkontrolovat“. „Zkontrolovat rozměry výrobku“ vyžaduje jinou aktivitu než „zkontrolovat správnost výpočtu“. Výběr sloves tak následně určuje, čemu se bude učit a jak hodnotit výkon. Výběr vhodných sloves je specifický pro každou vzdělávací oblast.

C: Podmínky požadovaného výkonu

Při popisování podmínek požadovaného výkonu jde zejména o:

- rozsah požadovaného výkonu (je-li např. požadovaným výkonem řešení algebraických rovnic, máme na mysli všechny nebo jen některé druhy)
- způsob řešení (může žák zvolit způsob řešení nebo je způsob řešení předepsán)
- pomůcky (jaké nástroje lze používat, např. internet, odbornou literaturu apod.)
- prostředí (učebna, školní dílna, reálná praxe apod.)

D: Úroveň požadovaného výkonu

Pokud to dovoluje charakter výsledku učení, je možné kvantitativně nebo kvalitativně vymezit požadovanou úroveň výkonu (co je dost dobré), to je však zpravidla možné spíše až na základě ukázky práce žáků.

¹Mager, R. *Preparing Instructional Objectives: A Critical Tool in the Development of Effective Instruction*. Center for Effective Performance, Inc. (1997).

Materiál vznikl v rámci projektu [Modernizace odborného vzdělávání \(MOV\)](#), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky.

Elektronická knihovna www.imetodika.cz je místem pro studium metodických textů zaměřených na modernizaci odborného vzdělávání.

Materiál je pod licencí Creative Commons [CC BY SA 4.0](#) – Uved'te původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.